

[Gottschalek-Hansen.]

behold over for beretningens objektivitet. Det bør man dog vist have in mente, når man skal vurdere det foreliggende lovfor-slag.

Vi er jo nu kommet i den ejendommelige situation, at SAS udsender SOS. Selv om vi er mange, ikke alene i Danmark, men også i Norge og Sverige, der har forudset og forudsagt, at en kritisk situation på et eller andet tidspunkt ville indtræffe for det så højt besungne samarbejde, der manifesterer sig i Scandinavian Airlines System, tror jeg dog ikke vi i vor vildeste fantasi havde forestillet os, at kravet ville blive af en sådan størrelsesorden som det, der nu er en kendsgerning. Jeg vil ikke bestride, at udefra kommende forhold har været med til at skabe den akutte situation. Jeg tænker i denne forbindelse på den øgede konkurrence, som vi f. eks. møder den i Lufthansa og nu også i den japanske nordpolsrute. Jeg tænker på forbuddet mod landsætning og optagelse af passagerer i en række lufthavne og endelig på de vældige udgifter i forbindelse med overgangen til jetdrift. Hvad denne sidste angår, kunne den måske være strakt over et længere tidsrum, end tilfældet har været. Om vi kommer til Zürich en time før eller senere er ret underordnet. Det viser sig, at det privatdrevne islandske luftfartsselskab Loft-leidir har en ganske udmærket belægning på trods af, at rejsen til New York varer omtrent dobbelt så længe med dette lille selskab som med SAS. Selv om tid er penge og tid derfor er kostbar, tror jeg, man overvurderer betydningen af det tempo, hvori luftrejser skal foretages.

Der er altså faktorer, som har gjort det vanskeligt for SAS, forhold, som administrationen og bestyrelsen er ganske uden skyld i; men når dette er sagt, må jeg have lov at fastslå, at den afgivne beretning og det fremsatte lovforslag i sig selv er afslørende dokumenter, der klart og tydeligt påviser den ansvarlige ledelses manglende evne til at disponere fornuftigt og vurdere rigtigt. Jeg tænker her på det mexikanske eventyr og på SAS-hotellet i København, to eksperimenter, der begge har været uhyre kostbare.

I sin skriftlige fremsættelse siger den

højtærede minister (Folketingstidende sp. 2999):

„For så vidt angår to forhold, som har været genstand for særlig omtale i dagspressen, nemlig konsortiets engagement i Mexiko og SAS-hotellet i København, finder jeg det rigtigst at henvise til den gennemgang, som er foretaget af embedsmandsudvalget . . .“.

Nu fremgår det af denne gennemgang, at SAS i Mexiko foreløbig har tabt godt 50 mill. sv. kr., altså ca. 65 mill. d. kr., hvortil kommer SASs garantier for lån, med andre ord, vi kender ikke i dag det nøjagtige tab, som er lidt ved hr. Wallenbergs og de øvrige ansvarliges dispositioner. Denne aktion er så meget mere bemærkelsesværdig, som det var arbejdsudvalget, der traf beslutningen. Det ærede medlem hr. Horn sagde, at han ikke vidste, hvor ansvaret skulle placeres; jeg kan henvise det ærede medlem til at læse beretningen. Det fremgår klart og tydeligt af den, at det er et arbejdsudvalg, der har truffet denne beslutning, og det må derfor have ansvaret for de dispositioner, der er truffet. Dette arbejdsudvalg var imidlertid fuldt ud klar over de risici, projektet rummede for SAS. Det synes, som om man har leget med de skandinaviske skatteyderes penge.

Jeg vil gerne som det ærede medlem hr. Vagn Bro fremhæve højesteretsdommer E. F. Eckhoff fra Oslo. Jeg synes, det tjener ham til ære, at han i tide tog afstand, og at han fastholdt sit standpunkt. Men hvor var alle de andre kloge mænd? Hvor var den danske stats repræsentanter i bestyrelsen? Hvor var de navnkundige mænd fra erhvervslivet, der har sæde i SASs bestyrelse? Embedsmandsudvalget kommenterer i beretningen s. 39 den beslutning, der er truffet, med ordene:

„ . . . må udvalget være af den opfattelse, at der gennem engagementet med det mexikanske selskab er løbet en risiko, som ikke er overbevisende motiveret“.

Disse ord taler for sig selv.

Hvad SAS-hotellet i København angår, var vi mange, der i sin tid undrede os over, at et flyveselskab skulle bygge luksushotel. Dette gav vi også udtryk for. Det var oprindeligt projekteret til at skulle koste